

KARADUVAR'IN SAKIN ŞEHİR MODELİNE GÖRE SWOT ANALİZİ

Cittaslow Based SWOT Analysis of Karaduvar

* Meryem SAMIRKAŞ KOMŞU

**Ufuk Cem KOMŞU

***Meryem Ezgi ÖZKAN

ÖZET

Günümüzde özgün yaşam alanlarının yaratılması ve sürdürülebilir kentsel bölgelerin oluşturulmasının bir yolu olarak sakin şehir uygulaması önerilmektedir. Sakin şehir felsefesinde, yöresel ürünlerin üretildiği, kültürel dokunun korunduğu, geleneksel yaşam biçiminin ön planda tutulduğu bir kalkınma modelinin yaşatılması yer almaktadır. Bu çalışmada, sahip olduğu farklı kültürel değerleri, yaşam tarzı, ekonomik durumu ve coğrafi konumu ile Karaduvar'ın sakin şehir modeline uygunluğunun değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda, nitel araştırma deseninde kurgulanmış olan bu çalışmada, çalışma grubunu Mersin'in Karaduvar mahallesinde yaşayan ve bölgeyi temsil edebilecek konumda olan ve çeşitli kurum ve kuruluşlarda görev almış on katılımcı oluşturmuştur. Odak grup yöntemiyle hem yüz yüze soru cevap tekniği uygulanmış hem de yarı yapılandırılmış soru formları kullanılmış olup, Karaduvar'ın sakin şehir ölçütlerine göre, SWOT analizi yapılarak güçlü ve zayıf yönleri tespit edilmiştir. Buna göre, yöresel kültür ve yiyecekleriyle olumlu değerlere sahip olmasına rağmen, doğal kaynakların tahrip edilmiş olması ve yakın çevrede çok sayıda sanayi tesisinin bulunması gibi nedenlerle Karaduvar'ın bu modele uygun olmadığı ortaya çıkmıştır.

doi.org/10.32958/gastoria.587714

Yazar Bilgileri

ORCID:

* 0000-0002-3264-5896

** 0000-0002-8348-8747

*** 0000-0002-0448-7077

Email:

*msamirkas@mersin.edu.tr

**ucemkomsu@mersin.edu.tr

***meryemezgiokan@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Sakin Şehir, Turizm, SWOT Analizi, Karaduvar

ABSTRACT

Nowadays, it is discussed that the approach of Cittaslow could be an instrument for creating sustainable urban areas and authentic living environments. In the model of cittaslow, there is a way of development which supports production of local foods and dishes, protection of cultural structure and prioritization of traditional life styles. In this paper, it is aimed to evaluate the appropriacy of the profile of Karaduvar district where are unique cultural values, life style, economic structure and geographical location, for the criteria of Cittaslow. Hence, a qualitative research model has been applied and the study group consists of ten participants who live in Karaduvar district of Mersin and might be regarded as opinion leaders. In data collection process both focus group discussion and semi-structured interview techniques have been applied in order to determine Karaduvar's strengths and weaknesses through SWOT analysis. Findings show that Karaduvar is not appropriate for Cittaslow modeling due to surrounding industrial plants and damaged natural resources, whereas local dishes and cultural values would play critical positive role.

Keywords: Cittaslow, Tourism, SWOT Analysis, Karaduvar

GİRİŞ

Son yıllarda insanların büyük otellerde veya doğal olmayan ortamlarda tatil yapma yerine; daha doğal besinler tüketerek, daha doğal ortamlarda ve oldukça sakin yaşayarak dinlenme isteklerinin öne çıkması, yeni bir turizm şeklini “yavaş turizmi” ortaya çıkarmıştır. Dünya nüfusunun her geçen gün daha da kentleşmesiyle şehirlerdeki yaşam kalitesi küreselleşmenin güncel sorunu haline gelmiştir (Ünal, 2016: 15). Aynı zamanda, hayatın hızına yetişmeye çalışan, iş ve yaşam stresinden uzaklaşma gayretinde bulunan, günümüz sağlık sorunlarından korunmak için mücadele eden yeni toplumlar oluşmaya başlamıştır. Bu toplumlar ise sakin, doğal ve yenilenme ihtiyacını karşılayan yaşam alanlarını tercih etmektedirler. Tam da bu isteklere cevap vermek ve küreselleşmenin insan yaşamı üzerinde etkisine tepki olarak ortaya çıkartan sakin şehir (Cittaslow), doğal yaşam alanlarının ve yerel bölgelerin kimliğini koruması, ekolojik dengeye zarar vermeden sürdürülebilir yaşam alanlarının oluşması amacıyla ortaya çıkmıştır. Buna göre günümüzde kentlerin içine sürüklendiği durum ve bireylerin yaşam tarzlarındaki değişiklikler, bireyleri Yavaş Yemek ve Yavaş Şehir gibi toplumsal hareketlere itmektedir (Sağır, 2017: 50-52). Kültürün korunarak devamlılığının sağlanması, geleneksel üretim ve organik tüketime eğilimin canlandırılması aynı zamanda kalabalık şehirlerin karmaşasından bunalarak doğal yaşamı özleyenlerin talepleri, sakin şehir olan destinasyonlarda turizm talebini arttırmıştır (Bahar, Samırkaş ve Çelik, 2015: 167).

Çalışmanın temel amacı Karaduvar'ın sahip olduğu coğrafi, demografik, kültürel ve ekonomik dokusunu değerlendirmek ve bu perspektiflerden “sakin şehir” kavramına uygunluğunu analiz etmektir. Bu bağlamda sakin şehir kavramı incelenmiş ve Karaduvar'ın kentleşme ve turizm alan yazınında önem kazanan sakin şehir modeline uygunluk düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda amaca uygun belirlenmiş olan araştırma soruları aşağıdadır:

- Karaduvar, ekonomik açıdan sakin şehir olabilme potansiyeline sahip midir?
- Karaduvar'ın sakin şehir modelinde gösterebileceği ne tür yerel özellikleri, potansiyeli ve üstünlükleri vardır?
- Karaduvar'ın sakin şehir olmasını engelleyen ne tür engeller ve tehlikeler söz konusudur?
- Karaduvar'ın sakin şehir modeline uyarlanması sürecinde nasıl bir eylem planı önerilebilir?

Araştırmanın bulguları, Karaduvar'da ulaşılabilen, mahalleye hakim olan ve bölgeyi temsil eden kişilerden elde edilen bulgularla sınırlıdır.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Sakin Şehir Hareketi'nin Gelişimi

İtalyanca, “Citta (şehir)” ve İngilizce “Slow (yavaş/sakin)” kelimelerden oluşan Cittaslow, “sakin şehir” anlamında kullanılmaktadır. Sakin Şehir, daha çok şehirde yaşam süren yerel halkın, doğası ve kültürünün bozulmamış bir ortamda, çevre kirliliğinden uzak bir şekilde

Karaduvar'ın Sakin Şehir Modeline Göre Swot Analizi
Meryem SARIKAMIŞ KOMŞU, Ufuk Cem KOMŞU, Meryem Ezgi ÖZKAN

günlük yaşamını belirli bir konfor içerisinde devam ettirmesini mümkün kılmak için günümüz modern şehir kavramına alternatif olarak ortaya atılmış bir kavramdır (Mayer ve Knox, 2006 aktaran: Coşar, 2014: 229). Bununla birlikte Sakin Şehir, insanların yoğun yaşam stresinden uzak kaldığı, kendine yeten, sosyal iletişim halinde olduğu ortamları bulunan, yaşamına artı değerler kazandırabilecek aktivitelere katılan, kendine has yemek ve yaşam kültürüne sahip ortamlara duyulan ihtiyaca yönelik ortaya çıkan bir kavram olarak düşünülebilir (Cittaslow Türkiye, 2019). Ayrıca geçmiş gelenekleri çağdaş yaşam tarzlarıyla bütünleştiren sakin şehir felsefesi, sürdürülebilirlik temelinde ilerlemeyi amaçlamaktadır. Bu felsefe, küçük şehirlerin kendine özgü kimliklerini koruyarak, temel olarak yerel alanın özelliklerini, yerel alanın standartlarını ve yaşam tarzlarını ve diğer şehirlerden bölgeyi farklılaştıran genel şehir dokusunun kaybolmasını önlemeyi amaçlamaktadır (Genç, 2018: 256).

Sakin şehir hareketinin temelini, Yavaş Yemek (Slow Food) hareketinin oluşturduğu görülmektedir. Öyle ki 1986 yılında bir grup eylemci, İtalya'nın Roma kentinde açılmak istenen McDonalds restoranını, hamur işi fırlatarak protesto etmişlerdir. Eylemcilerin lideri İtalyan yazar Carlo Petrini'dir. Yavaş yemek (Slow Food) hareketinin sembolü 'Salyangoz'dur. Hayat içinde sürekli yiyerek ağır ağır ilerleyen salyangoz bir anlamda insanoğlunun yolculuğunu da temsil etmektedir. (Yalçın ve Yalçın, 2013: 36). Bununla birlikte Yavaş Şehir Hareketi, 1999 yılında İtalya'da dört küçük kentsel yerleşimin (Greve-in-Chianti, Orvieto, Positano, Bra) belediye başkanları ve yavaş yemek (Slow Food) kurucusunun girişimleri ile başlamıştır. Yerleşimlerin yerel değerlerini koruyarak ve sürdürerek yaşam kalitesini arttırmayı hedefleyen bu hareket, kısa zaman içinde 30 ülke ve 200'den fazla küçük ölçekli kentsel yerleşim tarafından benimsenmiştir (Özmen ve Can, 2018: 91).

Şekil 1: Sakin şehir (Cittaslow) Logosu

Pajo' nun (2017) da çalışmasında belirttiği gibi, Yavaş Şehir hareketi yerel kaynakların kullanımını, kentnin geçmişini yansıtan tarihi dokusunun korunmasını ve tüm bunların bilinçli hale gelmiş toplum aracılığı ile sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasını teşvik etmektedir ve sürdürülebilir kalkınma özellikle küçük boyuttaki kasabaların refahı için oldukça önemlidir. Günümüzde Türkiye'de bulunan sakin şehir yerleşimleri ise, Akyaka, Eğirdir, Gökçeada, Gerze, Göynük, Halfeti, Mudurnu, Perşembe, Şavşat, Seferihisar, Taraklı, Uzundere, Vize, Yalvaç, Yenipazar, Ahlat ve Köyceğiz'dir (Cittaslow Türkiye, 2019).

Sakin Şehir Kriterleri

Sakin şehir kriterleri, bir kentin sakin şehir birliğine üye olabilmesi için gerçekleştirmesi gereken plan, proje, düzenleme ve programlar gibi bilgileri içeren bir listedir. Uluslararası Cittaslow Birliği'ne Başvuru Sürecini, Cittaslow Türkiye Ağı Sekretaryası ve Koordinatörlüğü yürütmektedir. Birliğe başvuracak kentlerin nüfuslarının 50.000'den az olması ve kent yönetiminin sakin şehir felsefesiyle uyumlu olmaları gerekmektedir (Deniz, 2017: 1405). Ayrıca bu ağa katılmak için başvuran her kentin çevre ilkeleri, altyapı ilkeleri, kent dokusunun kalitesini geliştirme, yerel üretimi ve ürünleri tanıtmaya, misafirperverlik, yavaş şehiri anlama ve farkındalık oluşturma gibi başlıklar altında toplanan kriterler de dikkate alınmalıdır (Sağır, 2017: 56).

Bununla birlikte sakin şehir olarak seçilen bir yerleşim yerinde, aşağıda belirtilen kriterler dikkate alınmalıdır (Bahar vd., 2015: 167).

- Geri dönüşüm ve geri kazanıma odaklanan, şehrin veya ilçenin ayırt edici özelliklerini destekleyen çevre politikası uygulanmalıdır.
- Çevre dostu arazi kullanımını dikkate alan altyapı olanakları kullanılmalıdır.
- Bölgede tarihi alanlar ve mimari yapılar belirlenmeli, korunmalı ve devamlılığı sağlanmalıdır.
- Hava ve yerleşim yerindeki yaşam kalitesi artırılmalıdır.
- Geleneksel ve yerel ürünler korunmalı aynı zamanda tanıtılmalıdır.
- Yerel yemeklerin ne olduğu ve nereden geldiği öğretilmelidir.
- Şehre, ilçeye veya mahalleye gelen misafirlere karşı hakiki bir konukseverlik ruhu sağlanmalıdır.

Sakin şehir yerleşimleri için mahalle kavramı önemlidir. Çünkü mahalleler, yerel nitelikleri sürdüren, kent bütününe ya da parçalarını meydana getiren küçük birimlerdir. Sakin şehir felsefesinde, çeşitli etnik yapıdaki bireylerin aynı mahallede, birbirleri ile iletişim içinde yaşamaları teşvik edilmektedir. Böylece, çeşitli meslekten, yaştan, cinsiyetten insanlar bir araya gelmekte ve sosyal kaynaşma da desteklenmektedir (Özmen ve Can, 2018: 98).

Karaduvar Mahallesinin Farklı Perspektiflerle İncelenmesi

Binlerce yıllık yerleşim bölgesi olması nedeniyle Mersin, el sanatları, yörük gelenek ve görenekleri, yöresel yemekleri, halk oyunları, türküleri, ezgileri ile çok farklı ve renkli bir görünüme sahiptir. Doğal zenginlikler bakımından ise, yaylalar, trekking ve kış sporu için Bolkar dağları, yat turizmi için doğal koylar ve sağlık turizmi için şifalı su kaynaklarına sahiptir (Oskay, 2012: 193).

Mersin 330 km'lik uzun sahil şeridiyle, Tarsus'tan Anamur'a kadar, antik kentleri, tarihi ve doğal değerleri, ören yerleri ile bir turizm kenti potansiyeline sahiptir. Karaduvar ise çok eski dönemlere kadar uzanan geçmişi ve coğrafi konumu ile önemli bir yerleşim yeri olmasıyla Mersin'e bağlı bir köy iken 1962 yılında mahalle olmuştur. Karaduvar, Hititlere kadar uzanan tarihi bir maziye sahiptir. Büyük İskender doğu seferi esnasında Karaduvar'ı ziyaret etmiştir. Romalı şair Avlenus'a göre Karaduvar zamanında büyük bir liman kenti olmakla birlikte, Karaduvar da Roma döneminde inşa edilen Mozaikli Roma Hamamının su ihtiyacı Eski Gözne Yolu üzerinde bulunan içmeden karşılanmıştır. Mozaikli Roma

Karaduvar'ın Sakin Şehir Modeline Göre Swot Analizi
Meryem SARIKAMIŞ KOMŞU, Ufuk Cem KOMŞU, Meryem Ezgi ÖZKAN

Hamamının ve Osmanlı dönemine ait olan Karaduvar Su Kemerlerinin kalıntıları günümüze kadar ulaşmıştır (Erim, 2014).

Şekil 2: Karaduvar Kuş Bakışı Görünümü

Şekil 3: Karaduvar Sahili

Bu bilgilere ek olarak Karaduvar Mahallesi ile ilgili bilgiler detaylı olarak aşağıda verilmiştir.

Coğrafi ve Demografik Yapı

Şehir merkezine uzaklığı yaklaşık 7 km olan Karaduvar Mahallesi, doğusunda termik santral, kuzeyinde petrol depolama tesisleri, batısında ise Mersin serbest bölgesi, fabrikalar ve liman ile çevrilmiş durumda olduğundan, Mersin'in sanayi bölgesine sıkışmış bir yerleşim birimi konumundadır. Bununla birlikte Karaduvar'da etnik köken olarak, nüfusun çoğunluğunu, Osmanlı döneminde Suriye'den göç etmiş Nusayri kökenli yurttaşlar oluşturmaktadır. Bu gruba ek olarak, az sayıda Balkan göçmeni ve Romen asıllı haneler de, mahallenin yerli kitlesini oluşturan temel parçalar arasındadır (Komşu, 2014: 70). Ayrıca bu yerleşim biriminin en büyük özelliği Mersin'i gören bir açığa sahip olmasıdır. Karaduvar denizle bağlantısını koparmış olan Mersin için deniz-kent ilişkisini gerçekleştirebilecek konumda bulunması, coğrafi olarak avantajlı durumda olduğunu göstermektedir (Erim, 2014).

Ekonomik Yapı

Bölgede yaşayan halkın geçim kaynağı tarım, balıkçılık ve son zamanlarda artan balık restoranları ile küçük ölçekli işletmelerdir. Tarım üretiminde yeşil sebze üretimi (roka, nane, maydanoz, ıspanak, pırasa, pazı vb.) yapılmaktadır. Ayrıca yılın belirli dönemlerinde fide üreticiliği yapılmaktadır. Bölgede halkın kendi girişimleriyle kurulmuş kültür evi bulunmaktadır. Burada mahallede yaşayan kadınlar bir araya gelerek açılan kurslarla (dikiş-nakış, balık ağı örme, müzik) hem kendilerini geliştirmekte hem de ev ekonomisine katkı sağlamaktadırlar. (Komşu, 2014: 73).

Kentsel Altyapı ve Belediye Hizmetleri

Mersin'in doğu sınırlarındaki bir mahalle olan Karaduvar'da kamusal hizmet adı altında, bir sağlık ocağı, bir cami ve bir PTT şubesi bulunmaktadır. Mahalle sınırları içerisinde, hiçbir özel veya kamu hastanesi ve banka şubesi bulunmamaktadır. Bölgede 1992 yılından beri faaliyet gösteren Balıkçılık Kooperatifi, sportif etkinliklerin yapılması amacıyla da 1994 yılında Karaduvar Spor Kulübü kurulmuş ve aktif şekilde çalışmalarını sürdürmektedir. Buna ek olarak 2007 yılında mahallede kültürel ve sosyal sorunları aşmak ve etkinlikleri organize etmek amacıyla Karaduvar Yardımlaşma ve Eğitim Derneği kurulmuştur (Komşu, 2014: 76).

Kültürel ve tarihi değerler

Etnik köken farklılığı sebebiyle mahallede ikamet eden halk genellikle Arapça konuşmaktadır. Ayrıca halk, sahip oldukları farklı kültür ve gelenekleri yaşatmaya, Arap Mutfağını yaşatmak adına farklı etkinliklerde bir araya gelmeye çalışmaktadır. Bununla birlikte 2001 yılında, Karaduvar'ın tanıtımını yapmak ve Karaduvar gençlerinin yerel kimliğine ve kültürüne sahip çıkmasını sağlamak amacıyla ilk Karaduvar Festivali düzenlenmiştir. Mahallede, tamamı yerli gençlerden oluşan ve Arapça müzik yapan bir müzik grubu kurulmuştur: Saud El Hara-Mahallenin Sesi/Çığılığı. Bu grup, kurulduğu günden beri mahallelinin çeşitli etkinliklerine katkı yapmakta olup, her yıl Dünya Barış Günü'nde de mahalledeki festival etkinliklerinde konser vermektedir (Komşu, 2014: 74). Bu tür etkinlikler mahalle halkının yerel kimliğine ve kültürüne sahip çıkmasının bir sembolü olarak değerlendirilebilir. Ayrıca bölgede Mozaikli Roma Hamamı kalıntıları ve Osmanlı dönemine ait su kemerleri bulunmaktadır. Bununla birlikte Karaduvar ve çevresi sit alanı olarak ilan edilmiştir (Türkiye Koruma Kurulları, 2015).

YÖNTEM

Bu kısımda, öncelikle araştırma deseniyle ilgili temel bilgiler sunulmuştur. Daha sonra sırasıyla, araştırmanın evreni ve örneklemini tanımlanmış; veri toplama aracının yapısı anlatılmış ve toplanan verilerin analiziyle ilgili bilgiler aktarılmıştır.

Araştırma Deseni

Nitel veri toplama teknikleri ile ele alınan bu çalışmada, odak grup görüşme tekniği kullanılmıştır. Nitel araştırmaları karakteristik olarak, anlam üzerine odaklanma, zengin betimlemeler yapma ve tümevarımsal bir süreçle bulguları yorumlama üzerine yoğunlaşır. Patton'a göre, nitel araştırma belli bir bağlamın etkileşimi ve bir parçası olarak olayları kendi benzersizliğinde anlamlandırma uğraşısıdır (Merriam, 2018: 13-16).

Nitel araştırmalarda, nicel araştırmalardaki geçerlik ve güvenilirlik kavramlarından ziyade, inandırıcılık (iç geçerlilik) ölçütü önerilir. İç geçerlik araştırma bulgularının dış dünya gerçekliklerine ne derece uygun olduğunun göstergesidir (Merriam, 2018: 203). Bu nedenle nitel araştırmalar için kritik önem taşır. İnandırıcılık kapsamında, bu çalışmada amaçlı örneklem, katılımcı teyidi ve araştırmacı üçgenlemesi yapılmıştır. Katılımcı teyidi,

Karaduvar'ın Sakin Şehir Modeline Göre Swot Analizi
Meryem SARIKAMIŞ KOMŞU, Ufuk Cem KOMŞU, Meryem Ezgi ÖZKAN

her bir görüşme sonunda katılımcılarla iletişime geçilerek verilerin ve raporun doğrulanmasını, araştırmacı üçgenleme ise verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında birden fazla araştırmacının rol almasını ifade etmekte olup (Başkale, 2016, 23-25), bu çalışmada üç araştırmacı hem eş zamanlı olarak hem de farklı zamanlarda veri toplama yapmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, Karaduvar'ın ekonomik ve toplumsal boyutlardan genel bir değerlendirmesini yapabilecek düzeyde bilgi ve beceri sahibi olan Karaduvar'da bulunan kanaat önderleridir. Araştırma deseninin doğası nedeniyle olasılıksız örnekleme en yaygın biçimi olan amaçlı örnekleme tercih edilmiştir. Çünkü amaçlı örnekleme, büyüklük ve sıklık yerine, saklı anlamı ve derin bilgileri keşfetme fırsatı vermektedir (Merriam, 2018: 76). Çalışma grubunu oluşturan katılımcıların sayısı 10 olup, seçilen kişiler Karaduvar'ı temsil edebilen ve sosyal statüleri ve iletişim becerileriyle bu temsil gücünü kanıtlamış bireylerdir.

Tablo 1: Çalışma Grubunun Demografik Profili

No	Cinsiyet	Yaş	Eğitim	Meslek	İkamet Süresi
1	Kadın	43	Ön Lisans	Halkla İlişkiler	43 yıl
2	Erkek	60	Lisans	Gazetecilik	60 yıl
3	Erkek	35	Ön Lisans	Tercümanlık	35 yıl
4	Erkek	66	Lise	Bankacılık	66 yıl
5	Erkek	35	Lise	Restoran İşletmecisi	15 yıl
6	Erkek	49	Lise	Muhtarlık	49 yıl
7	Erkek	42	İlköğretim	Balıkçılık	42 yıl
8	Kadın	48	İlköğretim	Müzik Eğitmeni	48 yıl
9	Erkek	58	Ortaöğretim	Makine Operatörü	58 yıl
10	Erkek	43	Ön Lisans	Rehberlik	43 yıl

Yukarıdaki tabloda bazı demografik özellikleri verilmiş olan katılımcıların tümü de, Karaduvar'ın ekonomik ve toplumsal yaşamında aktif rolleri olan kişiler olup, bir katılımcı dışında tümü Karaduvar doğumludur. Bunlar arasında yer alan bir kadın katılımcı bir siyasi partinin kadın kolları başkanlığını yapmakta; bir katılımcı Karaduvar Yardımlaşma ve Eğitim Derneği başkanlığını yürütmekte, mahallenin muhtarı olan katılımcı aynı zamanda spor kulübü yöneticiliğini de yürütmekte; bir katılımcı su ürünleri kooperatifinin başkanı iken, diğer iki katılımcı ise Karaduvar'ın sanat ve kültür faaliyetleriyle ilgili inisiyatiflerde öncülük yapmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada, odak grup görüşmesi ve yüz yüze görüşme teknikleri kullanılmıştır. Odak grup tekniği, bireylerin deneyimlerine dayalı verileri keşfedebilmek için grup içi etkileşimden faydalanan bir tekniktir (Ulutaş ve Altıncı, 2018: 344). Böylece araştırmacı, her katılımcıya sırayla soru sormak yerine, katılımcıların birbiriyle konuşmasını, birbirlerine soru sormasını cesaretlendiren bir ortam sunmuş olur (Balcı, 2010: 171). Amaçlı örnekleme göre belirlenmiş çalışma grubunu oluşturan katılımcılar, Karaduvar'ın sakin şehir profiline göre değerlendirilmesi başlığı ile yaklaşık 4 saat süren bir tartışmalar serisi gerçekleştirmiştir. Bu tartışma serisi için hem ses kayıt cihazı kullanılmış hem de konuşma tutanakları tutulmuştur. Ayrıca, katılımcılara yöneltilen sorular için her bir katılımcı adına yarı yapılandırılmış görüşme formları da kullanılmıştır. Böylece, hem grup dinamiklerinden yararlanılmış hem de bireysel özel yanıtların da keşfedilmesi sağlanmıştır. Uygulanan yüz yüze görüşme tekniğinde, yarı-yapılandırılmış görüşmeler üç araştırmacı tarafından yapılmış olup, demografik bilgiler ve beş sorudan oluşan soru dizisi uygulanmıştır.

Görüşme tekniği, kaynak kişinin ilgi, görüş, davranış ve tutumlarını ortaya çıkarmak amacıyla, iki kişi arasında bilgi değişimini sağlayan bir ortam sağlar (Balcı, 2010: 164). Bu çalışmada, odak grup etkileşimine ek olarak, bireysel görüşlerin daha rahat dile getirilmesini teşvik amacıyla uygulanmıştır. Odak grup çalışmasında, katılımcıların kendini rahat ve güvende hissetmelerini sağlamak amacıyla, öncelikle karşılıklı sohbet ve tanışma süreci başlatılmıştır. Daha sonra, araştırma amaçlarına ve sorularına uygun konular ve sorular yöneltilerek hem herkesin söz alması hem de verilen yanıtlara yönelik eleştirilerin de yapılması sağlanmıştır. Süreç boyunca, katılımcıların Karaduvar'a ilişkin gözlemlerini ve düşüncelerini büyük bir ciddiyet ve hevesle dile getirebildikleri ve olgunca fikir alışverişi yapabildikleri gözlemlenmiştir.

Verilerin Analizi

Nitel araştırma bulgularının analiz yöntemlerinden biri olan betimsel analizde, veriler, önceden belirlenen temalara göre özetlenip yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2000: 158). Betimsel analizin uygulandığı bu çalışmada, öncelikle, her üç araştırmacının elde ettiği veriler, araştırma amacına ve sorularına uygun biçimde bir havuzda toplanmıştır. Daha sonra, her bir soru için verilen yanıtlar okunarak, SWOT analizinin ve sakin şehir ölçütlerinin yapısına uygun kodlar oluşturulmuş ve oluşturulan kodlar her araştırmacının onayından geçirilmiş; uygun bulunmayanlar değiştirilmiş veya silinmiştir. Kodlardan yola çıkılarak sınıflandırmalar ve temalar oluşturulmuştur. Kodlar ve temalar için hem kuramsal çerçeve kullanılmış olup, hem de toplanan yanıtlardan elde edilen kavramlara ve terimlere yer verilmiştir. Bu kapsamda, toplam 34 kod ve 12 tema elde edilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde, araştırmanın amacı temelinde belirlenmiş olan araştırma sorularına yönelik olarak soru dizisinde dile getirilmiş yanıtlardan derlenen bulgular, betimsel analiz çerçevesinde düzenlenmiş tablolarla sunulmuştur

1- Karaduvar, ekonomik açıdan sakin şehir olabilme potansiyeline sahip midir?

Bu bağlamda, çalışma grubunu oluşturan katılımcılara, “Karaduvar’ın geleneksel geçim kaynakları nelerdir?”, “Ne tür yerel ürünler üretilip satılmaktadır?” ve “Sizce sakin şehir modelinde hangi ürünler desteklenmeli ve öne çıkarılmalıdır?” soruları yöneltilmiş olup, bu sorulara verilen yanıtlar ile odak grup toplantısı esnasında katılımcıların tartışmalarında verilen yanıtlardan elde edilen temalar ve kodlar Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2: Karaduvar’ın Ekonomik Profili ve Ürünleri

Kodlar	Temalar
Yeşillik, ıspanak ve biber üreticiliği	
Balıkçılık (kefal, sardalya, levrek)	
Narenciye	<i>Tarımsal faaliyetler</i>
Fidecilik	<i>Balıkçılık</i>
Seracılık	<i>Balık restoranı işletmeciliği</i>
Balık restoranları ve yöresel yemek satışları	<i>Kısıtlı turistik faaliyetler</i>
Akaryakıt depolama tesisleri	
İhmal edilmiş arkeolojik kalıntılar	
(Su kemeri ve Fransız hamamı)	

Tablo 2’de yer alan bulgulara göre, Karaduvar’ın ekonomik profili ve potansiyeli, ağırlıklı olarak tarımsal etkinlikler ile balıkçılık üzerine odaklanmıştır. Üretimi gerçekleştirilen belli başlı tarımsal ürünler arasında nane, maydanoz, tere, roka gibi yeşillik grubu ile her türlü yeşil yapraklı sebzeler vardır. Sahil yolunda bulunan balık restoranları ise Mersin’de markalaşmış deniz ürünlerini sunmaktadır.

Aşağıda, bazı katılımcıların verdiği yanıtlar görülmektedir:

K3- “Deniz ve tarım ürünleri Karaduvar’ın geçim kaynaklarının büyük çoğunluğunu oluşturur.”

K10- “Tarım ve balıkçılık adına Karaduvar’da her şey bulmak mümkündür.”

2- Karaduvar’ın sakin şehir modelinde gösterebileceği ne tür yerel özellikleri, potansiyeli ve üstünlükleri vardır?

Çalışma grubunu oluşturan katılımcılara, “Sizce, sakin şehir modelinde Karaduvar’ın tanıtılmaya değer gördüğünüz ne tür yerel ürünleri, kültürel ve tarihi değerleri bulunmaktadır?” sorusu yöneltilmiş ve bu soruya verilen yanıtlar ile odak grup

Karaduvar'ın Sakin Şehir Modeline Göre Swot Analizi
Meryem SARIKAMIŞ KOMŞU, Ufuk Cem KOMŞU, Meryem Ezgi ÖZKAN

görüşmesinde dile getirilen yanıtlardan elde edilen kodlar ve temalar Tablo 3'de verilmiştir. Bu soruda vurgulanmak istenilen nokta, yukarıdaki soruda yer alan ve Karaduvar'a ekonomik anlamda katkı sağlayan etkinliklere ek olarak, ihmal edilmiş ve/veya henüz desteklenmediği için ekonomik faydaya dönüştürülemediği değerlerin sergilenmesidir.

Tablo 3: Yerel Özellikler, Potansiyel Ürünler ve Üstünlükler

Kodlar	Temalar
Yeşillik ve sebze üreticiliği (Maydanoz, tere, roka,...vb.)	
Balıkçılık (siyah lagos)	
Biber salçası	<i>Tarımsal olanaklar ve ürünler</i>
Yöresel yemekler (İçli köfte, biberli ekmek, hrissi)	
Yöresel tatlılar (ayva-kabak-turunc reçeli mleytut, kreykuş, mfeşet, tuzlu aşure)	
Seracılık	<i>Yöresel mutfak ürünleri ve el becerileri</i>
Balık restoranları ve yöresel yemek satışları	
İğne oyacılığı	<i>Yerel kültürel değerler ve inanç</i>
Yaygın ve dağınık haldeki arkeolojik kalıntılar	
Dinsel kimlik ve inanç dayanışması	<i>Keşfedilmemiş arkeolojik potansiyel</i>
Sahil şeridi ve kumsal	
Konukseverlik geleneği	<i>Yerel sanat ve edebiyat potansiyeli</i>
Agro-turizm potansiyeli	
Balık ağı örme	
Yerel sanatçılar ve yazarlar	
Eylül festivalleri	

Tablo 3'deki bulgulara göre, Karaduvar'ın sakin şehir modeline uygun sosyo-ekonomik ve kültürel değerleri mevcuttur. Tarım ağırlıklı bu yapıda, bölgeye özgü mutfak ürünleri ile dinsel-kültürel özelliklerden kaynaklanan özgün gelenekler ve ürünler dikkat çekmektedir. Ne yazık ki, hiç kazı çalışması yapılmamış bir arkeolojik kalıntı kitlesi de vurgulanarak dile getirilmiştir. Ayrıca, mahallede yetişmiş çok sayıda müzisyen, yazar ve sporcu da Mersin'de tanınmaktadır. Sahil şeridinin hak ettiği düzeyde ilgi görmese de, iyi bir potansiyeli olduğu vurgulanmıştır. Odak grup görüşmelerinde, Karaduvar'ın sahip olduğu nitelikli işgücüne ve entelektüel yapısına da dikkat çekilmiş ve tanınmış yerel sanatçıları da önemli bir kaynak olarak gösterilmiştir. Ayrıca, agro-turizm potansiyeli de dile getirilmiş ve ekolojik tarıma geçişin mümkün olabileceği de belirtilmiştir.

Bazı katılımcıların verdiği yanıtlara örnekler şöyledir:

Karaduvar'ın Sakin Şehir Modeline Göre Swot Analizi
Meryem SARIKAMIŞ KOMŞU, Ufuk Cem KOMŞU, Meryem Ezgi ÖZKAN

K1: “Karaduvar’ın kaybetmediği ve koruduğu bazı temel değerleri var. Örneğin, dini inanç ve dayanışma sayesinde yerel kültür korunabildi.”

K5: “Burada ciddi bir antik kent var. Neredeyse her evde lahitler ve antik mezarlar bulunmaktadır.”

K3: “Karaduvar güzel bir kumsala sahiptir. Mersin’in en ünlü balıkçı restoranlarına sahiptir. Bu nedenle sadece deniz ve deniz ürünleriyle turistleri çekebilir.”

K10: Bence Karaduvar kültürel anlamda ekolojik bir köy olabilir.”

3- Karaduvar’ın sakin şehir olmasını engelleyen ne tür engeller ve tehlikeler söz konusudur?

Çalışma grubundaki katılımcılara, “Size Karaduvar’da toprak, hava, su ve gürültü kirliliği var mıdır? Varsa, bu sorunlar Karaduvar’ın sakin şehir olmasını etkiler mi?” soruları yöneltilmiştir. Tablo 4, verilen yanıtlardan oluşturulan kodları ve temaları göstermektedir.

Tablo 4: Karaduvar’ın Sakin Şehir Olmasını Engelleyen Etkenler

Kodlar	Temalar
Civardaki sanayi tesislerinin varlığı	
Toprak, su ve hava kirliliği	<i>Doğal kaynakların zarar görmüş olması</i>
Tarımsal alanların azalması nedeniyle üretimde düşüş	
Balıkçılığın yok olma tehlikesi	<i>Tarımın ve balıkçılığın tehdit altında olması</i>
İşsizlik nedeniyle nitelikli genç nüfusun göç etmesi	
Yanlış imar uygulamaları	<i>Yerel yönetim hizmetlerinin yetersizliği</i>
Yetersiz alt yapı	
Belediye hizmetlerinin yetersizliği	
Kumsalın bakımsız olması	
Yerel halkın ilgisizliği ve sorumsuzluğu	

Tablo 4’ün bulgularından görüldüğü üzere, sakin şehir ölçütlerinin büyük bölümüne ilişkin olumsuz saptamalar ve gelişmeler söz konusudur. Yakın çevrede bulunan sanayi tesislerinin varlığı hem hava hem de toprak kirliliğine yol açmakta; tarımdaki gerilemeler nedeniyle ekilen alanlar azalmakta; Akdeniz sahillerindeki balık popülasyonunun düşüşüyle balıkçılığın da ekonomik hacmi ve yeterliliği hızla azalmaktadır. Bunlara ek olarak, belediyelerin yetersiz hizmetleri nedeniyle kentsel ortamın kalitesi de yeterli düzeyde değildir. İki katılımcı ise, sorunların temelinde yatan nedenler olarak yerel halkın arasında birlik olmamasını ve sorunlara yeterince sahip çıkılmamasını ifade etmiştir.

Bazı katılımcıların yanıtlarından örnekler aşağıda sunulmuştur:

K7: “Biz belediye hizmeti alamıyoruz. Bugün Urfa'nın bir köyüne bile gitsen böyle bir kötü yol göremezsin.”

K2: “Buranın, kirliliğin bütün etmenlerinden zarar gören bir yapısı var. Petrol tesisleri ve fabrikalar deniz kirliliğine yol açıyor, tarımsal ilaçlamalar ise toprağa zarar veriyor.”

4- Karaduvar'ın sakin şehir modeline uyarlanması sürecinde nasıl bir eylem planı önerilebilir?

Bu soruya yönelik olarak, katılımcıların odak grup çalışmasında dile getirdiği öneriler kaydedilip analiz edilmiştir. Ağırlıklı olarak balıkçılığın ve tarımın zarar görmüş olması nedeniyle yoksulluğun ve işsizliğin yaygınlaştığı dile getirilmiş olsa da, yerel halkın kendi bilinci ve dayanışmasıyla sürecin tersine çevrilebileceği inancının hakim olduğu gözlemlenmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu, Karaduvar'ın turizm potansiyeli olduğuna inanmakta ve bu potansiyelin yöresel yemekler, sahil şeridi ve arkeolojik kalıntıların değerlendirilmesiyle gerçeğe dönüşebileceğini düşünmektedir. İki katılımcı ise, turistik yatırımlar veya benzeri dönüşümler için çok geç olduğunu, başka türdeki sosyo-ekonomik projelerle bir şeyler yapılabileceğini savunmuştur.

Katılımcılardan ikisi, Karaduvar ile ilgili kararların ve fikirlerin, Karaduvar'da yaşayanlar tarafından değil, başkaları tarafından üretilmesinin yanlış olduğunu, öncelikle bunun değiştirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bir katılımcı, Karaduvar'ın mevcut koşullarıyla sakin şehir modeli için hiçbir biçimde uygun olmadığını, fakat farklı turizm uygulamaları için sahiline ve yöresel yiyeceklerine dayalı çalışmalara uygun olduğunu ileri sürmüştür. Son olarak, yaklaşık 15-20 yıldır sürdürülmekte olan Eylül festivalleri geleneğinin turistik bir boyut kazandırılarak geliştirilebileceği de dile getirilmiştir.

Bazı katılımcıların verdiği yanıtlar aşağıda sunulmuştur:

K3: “Yöresel yemek kültürü zengindir ve yöresel yemek yapan restoranlar açılarak insanlar bu beldeye çekilebilir.”

K4: “Kültürümüze uygun yöre yemeklerimiz yapıp satışı sunulabilir.”

K5: Karaduvar'ın Akdeniz'in incisi yani küçük İstanbul olarak lanse edilmesi ve balıkçı kasabası olarak tanıtımda anılması muhtemeldir.”

K8: “Öncelikle buranın halkı bilinçlenip kenetlenmeli ve siyasilerden istenilen şeyleri düzenli toplantılarla takip etmeli. Bu konularda hemfikir olup sağlıklı bir toplum yaratılmalı.”

K9: “Eski Foça gibi kültür evlerinin, tiyatro ve sinemaların yoğunlaşması ve deniz ile yeşili korumak önerilebilir.”

Karaduvar'ın Sakin Şehir Modeline Göre Swot Analizi
Meryem SARIKAMIŞ KOMŞU, Ufuk Cem KOMŞU, Meryem Ezgi ÖZKAN

K10: Burada turistik bir otel yapılmış olsaydı, onunla birlikte başka turistik işletmeler de açılır ve böylece bir değişim tetiklenerek Karaduvar'a yayılmış olurdu.”

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Günümüzde bireylerin, şehir stresinden uzak, sakin bir hayat yaşama, doğal ürünler tüketme ve toplumsal birliktelik sağlama amacı ile sosyo-kültürel faaliyetlere katılım eğiliminde olduğu görülmektedir. Bu bağlamda geleneksel yaşama dönüş söz konusudur. Bireylerin bu isteklerine cevap vermek amacı ile sakin şehir kavramı ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada yukarıdaki tartışmalar ve bulgular ışığında Karaduvar'ın sakin şehir felsefesine göre genel profilini çıkartmak mümkündür.

Karaduvar'ın sakin şehir potansiyeli aşağıdaki tabloyla özetlenebilir:

Tablo: 5 Karaduvar'ın Sakin Şehir Kapsamında SWOT Analizi

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
<ul style="list-style-type: none"> *Tarımsal üretimde çeşitlilik *Birçok balık ürününün bölgede bulunması *Nüfusun 50.000'den az olması *Yöresel ürün çeşitliliği *Ortak kültüre ve dinsel birlikteliğe sahip halk *Konuksever ve yeniliğe açık çevre sakinleri *Kolay ulaşılabilir konumda olması *Sahil şeridinde sahip olması *Rağbet gören balık restoranları *Kendine has bozulmamış yapılara sahip olması	<ul style="list-style-type: none"> *Konaklama için turistik tesisin olmaması *Oturmamış kent kimliği *Çevrede bulunan fabrika ve işletmeler *Altyapı yetersizliği *Atık su tesisinin bölgede bulunması *Çevre ve hava kirliliği *Tarihi yapıların korunamaması ve tanıtılamaması *Yerel yönetimlerin gerekli maddi ve manevi destek konusunda sınırlılığı
FIRSATLAR	TEHDİTLER
<ul style="list-style-type: none"> *Yöresel ürünlerin değerlendirilerek üretilmesi ve ziyaretçilere sunulması *Deniz ürünlerinin konserveleştirilerek pazara sunulması *Farklı mutfak kültürü ile yöresel yemeklerin gurmelere sunulması ve tanıtımının yapılması *Sakin şehir konusunda paydaşların eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi *Taş ve tarihi yapıların restore edilerek bölgeye kazandırılması (pansiyon) *Sahil şeridinde gerekli iyileştirmelerin yapılması ile çevreye kazandırılması *Sanatsal ve kültürel etkinliklerin çoğaltılması (sinema, tiyatro, festival) *Balık restoranlarının imar bakımından düzenlenerek turizme kazandırılması	<ul style="list-style-type: none"> *İstihdam olanaklarının sınırlı olması sebebiyle genç ve eğitimli nüfusun göç etmesi *Sanayi bölgesi ile turizm bölgesi arasında sıkışmış bir konumda olması *Son dönemlerde bilinçsiz avcılık sebebiyle denizde biyoçeşitliliğin azalması *Plansız sanayileşme ve çarpık kentleşme ile doğal yapının bozulması

Karaduvar'ın Sakin Şehir Modeline Göre Swot Analizi
Meryem SARIKAMIŞ KOMŞU, Ufuk Cem KOMŞU, Meryem Ezgi ÖZKAN

Yapılan odak grup görüşmesinde toplanan verilere dayanarak SWOT analizi tablosu oluşturulmuştur. Buna göre güçlü yönler dikkate alındığında, tarımsal faaliyetler kapsamında tere, roka, maydanoz, nane, ıspanak, pırasa ve pazı gibi sebzelerle, yılın belirli aylarında ise biber, domates ve diğer sebzelerin fide olarak üretilerek Türkiye'nin hemen hemen her bölgesine dağıtım yapıldığı vurgulanmıştır. Sadece sebzelerin değil aynı zamanda birçok balık türünün (kefal, sardalya, levrek, dil, karides vb.) de şoklanarak dağıtım yapıldığı bilinmektedir. Bununla birlikte sahip olduğu dinsel ve kültürel birliktelik sayesinde farklı mutfak kültürünün olması mahallenin çok çeşitli lezzetlere ev sahibi yaptığının göstergesi olarak kabul edilebilir. Öyle ki mahallede bulunan balık restoranlarının farklı lezzetleri müşterilerine sunması ve rağbet görmesi bu iddiayı kanıtlar niteliktedir. Ayrıca Karaduvar'ın konum olarak merkeze yakınlığı ve sahip olduğu sahil şeridi ile mahalleye olan ilginin gün geçtikçe arttığı söylenebilir.

Karaduvar'ın zayıf yönleri değerlendirildiğinde, katılımcıların en çok üzerinde durduğu konu yerel yönetimlerin mahalleyi iyileştirme konusundaki maddi ve manevi yardım yetersizliğidir. Ayrıca Karaduvar çevresinde bulunan petrol rafine ve dolun tesislerinin, atık su tesisinin ve gübre fabrikalarının doğaya, çevreye verdiği zarar sakın şehir olma potansiyeli konusunda zafiyet teşkil etmektedir. Katılımcıların da belirttiği gibi Karaduvar'ın, belde, köy ve mahalle üçlemesinden hangisine uyduğu net belirlenememekte böylece bölgenin kimliksizleşme problemini de beraberinde getirmektedir. Bununla birlikte mahallenin yol, kanalizasyon, park yeri eksikliğinden kaynaklı altyapı problemleri, sakın şehir kapsamında değerlendirildiğinde bu tür eksiklerinin giderilmesi gerektiği söylenebilir.

Çalışmada katılımcı görüşleri ve analizin tehditler kısmı incelendiğinde Karaduvarlı iyi eğitim almış ve almakta olan özellikle genç nüfusun istihdam edilecek alanların kısıtlı kalması sebebiyle yöreden göç ettiği söylenebilir. Ayrıca tarım, balıkçılık alanlarında potansiyel kaynakların etkin kullanılamaması nedeniyle mevcut durumda talebi karşılayacak arz kaynakları sınırlı düzeydedir. Bununla birlikte Kazanlı beldesinin turizm bölgesi olarak ilan edilmesi, Karaduvar'ın ise sanayi bölgesi ilan edilmiş olması yörenin bölgesel olarak sıkışmış durumda olduğunun göstergesidir. Nitekim plansız sanayi ve çarpık kentleşmenin bu iki faktöre bağlı olduğu, Karaduvar'ın da bu faktörlerden olumsuz etkilendiği söylenebilir.

SWOT analizinde, tespit edilen zayıf yönler ve tehditlere rağmen bölgede var olan potansiyelleri değerlendirme çalışmaları yapılırsa gerçekleşme imkanı yüksek fırsatların da var olduğunu belirtmek gerekir. İlk olarak mahalle sakinlerinin bilinçlendirilmesi, sahip oldukları değerleri koruyabilmeleri ve gelecek nesillere aktarabilmeleri amacı ile eğitim programları planlanmalıdır. Diğer yandan Karaduvar'da bulunan balık restoranları, mahallenin sahip olduğu sahil şeridi, sahil iskelesi ile Mersin Liman'ını, görebilen mesafe ve konumdadır. Sahilin düzenlenip, temizlik çalışmalarının yapılması, park yerlerinin yenilenmesi ve bir yürüyüş yolunun oluşturulması ile bölgede bulunan halkın, aynı zamanda mahalleyi ziyaret eden misafirlerin hizmetine sunulabilir. Karaduvar'da her yıl düzenli olarak gerçekleşen sanatsal etkinlik ve festival bulunmaktadır. Halkın birlik ve beraberliğini arttırmak için bu tür sanatsal ve kültürel etkinliklerin çoğaltılması gereklidir. Ayrıca önceki yıllarda Mersin'de ilk olan açık hava sineması Karaduvar'da bulunduğu bilinmektedir. Geçtiğimiz dönemlerde açık hava sineması olarak hizmet veren alan şuanda

Karaduvar'ın Sakin Şehir Modeline Göre Swot Analizi
Meryem SARIKAMIŞ KOMŞU, Ufuk Cem KOMŞU, Meryem Ezgi ÖZKAN

düğün salonu olarak kullanılmaktadır. Bu aslında halkın kültürel etkinliklere olan ilgisini gösterir niteliktedir. Bu sebeple belediyenin de desteği alınarak, mahalleye sinema hizmetini verebilecek bir alan inşa edilebilir.

Karaduvar'da aktif olarak hizmet veren 20 restoran vardır. Daha önce de belirtildiği gibi, bu restoranların hemen hemen hepsi denizi görebilen konumdadır. Tek problemleri imar bakımından yetersiz ve düzensiz şekilde inşa edilmiş olmalarıdır. Bu restoranların gerekli düzenlemeler yapılarak (renklendirme çalışmaları vb.) yenilenmesi mahalleye hem estetik açıdan hem de tercih edilebilirlik bakımından olumlu yönde katkı sağlayacaktır. Restoranların imar bakımından düzenlenmesi mahalleye olan talebi ve ilgiyi arttıracak böylece halk için önemli ölçüde istihdam olanakları sağlayacaktır. Bu konuda yerel yönetimlere, restoran sahiplerine ve halka büyük sorumluluklar düşmektedir. Ayrıca bilinçsiz avcılığın önüne geçmek, kaynakların verimli olarak kullanılabilmesi için deniz ve tarım ürünlerinin konserve üretimine geçilebilir, böyle bir girişim ekonomik kalkınma ve istihdam imkanlarını da beraberinde getireceği düşünülebilir.

Sahip olduğu zengin mutfak kültürü ile Karaduvar'ın daha önce birkaç gurme tarafından yiyeceklerinin değerlendirildiği ve olumlu görüşler ile yemeklerin lezzetinin onaylandığı bilinmektedir. Bununla birlikte mahalleye ait farklı lezzetler kendini Mersin mutfağından ayırmaktadır. Örneğin, hrisi çorbası, biberli ekmek, içli köfte, tuzlu aşure, mleytut tatlısı, kreykuş tatlısı, mfeysset gibi yöresel tatların yapımı ve mahalleyi ziyaret eden misafirlere satışa sunulabilir ya da geleneksel lezzetler de var olan balık restoranlarda müşterilerin tercihine sunulabilir. Ayrıca gurmelerin mahalleye davet edildiği ve bu lezzetlerin beğenilerine sunulduğu takdirde hem yöresel lezzetlerin hem de Karaduvar'ın tanıtımı da bu şekilde desteklenebilir.

Katılımcıların sorulara verdikleri cevaplar ve SWOT analizi tablosunda yer alan bilgiler doğrultusunda Karaduvar'ın sakın şehir kapsamında olumlu ve olumsuz yönleri yukarıda değerlendirilmiştir. Özellikle fırsatları ile ilgili verilen öneriler dikkate alındığında ve bu önerilerden bazıları mahalleyi geliştirme amacı ile gerçekleşmesi durumunda Karaduvar'a ilginin de artacağı söylenebilir. Bununla birlikte bölgeyi ziyaret etmek isteyen ve konaklama ihtiyacı gereken misafirler için konaklama yerleri gerekebilir. Bu durumda mahallede bulunan tarihi taş evlerin düzenlenerek bu ihtiyacın karşılanmasının da muhtemel olduğu söylenebilir.

Yapılan değerlendirmelerde sonuç olarak, Karaduvar'ın sanayi bölgesi olarak ilan edilmesi ve fabrikaların çevreye verdiği zararlar nedeniyle sakın şehir (Cittaslow) felsefesine uygun olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca bu araştırma, Karaduvar'da ulaşılabilen, mahalleye hakim olan ve Karaduvar'ı temsil eden kişilerden elde edilen bulgularla sınırlıdır. Fakat hem katılımcıların hem de araştırmacıların gözlemlerine dayanarak verilen öneriler dikkate alındığında, sahip olduğu kültürel değerleri, sahil şeridi, dinsel birliktelikle kenetlenmiş toplumu, yöresel ürünleri ve mutfağı ile Karaduvar'ın, gerekli düzenlemelerin de yapılması durumunda, şirin bir "Balıkçı Kasabası" na dönüştürülmesi önerilebilir. Ayrıca Karaduvar, yöresel yemekler bakımından çeşitliliği düşünüldüğünde gastronomi turizmi açısından önemli bir çekim merkezi olabilir bu nedenle ileride yapılacak çalışmaların bu alana odaklanması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Bahar, O., Samırkaş, M. ve Çelik, N. (2015) *Farklı Boyutları ile Sürdürülebilir Turizm*, Muğla: Süre Yayınevi.
- Balcı, A. (2010). *Sosyal Bilimlerde Araştırma-Yöntem, Teknik ve İlkeler*, 8. baskı, Ankara, Pegem Akademi.
- Başkale, H. (2016). Nitel Araştırmalarda Geçerlik, Güvenirlik ve Örneklem Büyüklüğünün Belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9 (1), 23-28.
- Coşar, Y. (2014). Yavaş Şehir Olgusunun Kentsel Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkisi, *Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi*, 25(2), 226-240.
- Deniz, T. (2017). Hızlı Dünyada Sürdürülebilir Mekanlar: Sakin Kentler, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırma Dergisi*, 6(3), 1399-1412.
- Genç, R. (2018). Turizm İçin İnovatif Yaklaşım: Cittaslow Etkisi, *Kent Kültürü ve Yönetimi Dergisi*, 11(2), 256-263.
- Komşu, U. C. (2014). *Türkiye’de Kent Sorunları ve Yetişkin Eğitimi: Karaduvar Örneği*, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi (Yayımlanmış), Ankara.
- Merriam, S.B. (2018). *Nitel Araştırma Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber*, Çev Ed: Selahattin Turan, Üçüncü Basımdan Çeviri, Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Oskay, C. (2012). Mersin turizminin Türkiye Ekonomisindeki Yeri ve Önemi, *C.U. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 185-202.
- Özmen, A. ve Can, M.C. (2018). Cittaslow Hareketine Eleştirel Bir Bakış, *Şehir Plancıları Odası*, 28(2), 91-101.
- Pajo, A. (2017). Türkiye’deki Cittaslow Kentleri ve 50.000 Kişilik Nüfus Kriteri, *Electronic Journal of Vocational Colleges*, 7(1), 25-31.
- Sağır, G. (2017). Küreselleşmeden Geleneksele Dönüşte Slow Food ve Cittaslow hareketi, *The Journal of Social Science*, 1(1), 50-59
- Şahin, İ. Ve Kutlu, S.Z. (2014). Cittaslow: Sürdürülebilir kalkınma ekseninde bir değerlendirme, *Journal of Gastronomy Studies* (Bildiri Kitabı): 55-62.
- Ünal, Ç. (2016). Turizm Coğrafyasında Yeni Kavramlar “Yavaş Şehirler” ve “Yavaş Turizm”, *Doğu Coğrafya Dergisi*, 13-28
- Yalçın, A ve Yalçın, S. (2013). Sürdürülebilir Yerel Kalkınma İçin Cittaslow Hareketi Bir Model Olabilir?, *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 5(1), 32-41.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2000). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Cittaslow Türkiye Resmi İnternet Sitesi, <https://cittaslowturkiye.org/#slayt> (Erişim Tarihi: 10.02.2019)

Gastroia: Journal of Gastronomy and Travel Research, *Vol. 3, Issue 4 (Özel Sayı)*, 672-688 2019

Karaduvar'ın Sakin Şehir Modeline Göre Swot Analizi
Meryem SARIKAMIŞ KOMŞU, Ufuk Cem KOMŞU, Meryem Ezgi ÖZKAN

- Erim, M. (2014, 21 Temmuz). “Karaduvar Koruma Altına Alınmalıdır”. İmece Gazetesi.<http://www.mersinimecehaber.com/karaduvar-koruma-altina-alinmalidir-makale,4952.html> sitesinden 29.01.2019 tarihinde erişildi.
- Türkiye Koruma Kurulları, (2005). Adana Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Kararı. <http://www.korumakurullari.gov.tr/Eklenti/41076>, (Erişim Tarihi: 29.03.2019).